

קול קורא לפיילוטם בתחומי הגנת הסביבה וקלינטק

יוני 2022
חוזר מקצועי מספר 52/22

ברצוננו לעדכןכם בפרסומו של קול קורא לפיילוטם בתחומי הגנת הסביבה וקלינטק, של רשות החדשנות בשיתוף עם המשרד להגנת הסביבה, במסגרתו חברות טכנולוגיה ישראליות, בכל תחומי הגנת הסביבה (קלינטק), מחמנות להגיש בקשה לקבלת סיוע בביצוע פיילוטם. יצוין, כי בקול קורא זה ההגשה לסיוע תבחן גם לאור רמת ההגנה על הסביבה שהטכנולוגיה צפויה לאפשר לעומת טכנולוגיה קיימת.

התאריך האחרון להגשת בקשות - 25 ביולי 2022.

להלן עיקרי הקול קורא

קהל יעד

הקול הקורא מיועד לחברות טכנולוגיה ישראליות בתחומי הגנת הסביבה - מיחזור, ייצור ואגירת אנרגיה נקייה, התייעלות אנרגטית, טיפול בזיהומים ומפגעים סביבתיים, בנייה ירוקה, שירותים סביבתיים ויישומי תוכנה רלוונטיים.

גובה המענק

תמיכה כספית בשיעור של 50%-20% מהוצאות המו"פ המאושרות. תמיכה בשיעור חריג של 75% מהוצאות המו"פ המאושרות תינתן לתוכנית בעלות פוטנציאל לרמת הגנה יוצאת דופן על הסביבה. אפשרות לתמיכה רגולטורית מצד המשרד להגנת הסביבה בביצוע תכנית הרצה, ואף קבלת התווייה רגולטורית ייחודית עבורו.

תנאי סף

על מגישת הבקשה להיות חברה רשומה בישראל.
על החברה לפעול בהתאם לחובות: הדיווח, הרישום, התמלוגים, שימור הידע והקניין הרוחני כפי שמפורט בחוק החדשנות.

קריטריונים להערכת בקשה

- רמת החדשנות הטכנולוגית ומידת הייחודיות של התכנית.
- רמת האתגרים במימוש התוכנית.
- יכולות החברה, ובכללן יכולותיה הניהוליות והיכולת להביא להשלמת התכנית ומימושה העסקי.
- פוטנציאל הצמיחה העסקי-כלכלי של החברה עקב הצלחת התכנית.
- התרומה הטכנולוגית והתעסוקתית של התכנית לכלכלה הישראלית.
- רמת ההגנה על הסביבה שהטכנולוגיה צפויה לאפשר לעומת טכנולוגיה קיימת, בהתחשב בהשפעות על הסביבה כמכלול.
- איכות אתר ההרצה והסינרגיה בין החברה לאתר, התועלת שתצמח לחברה מתכנית ההרצה בהיבטי קרבה לשוק ומסחר.

בנספח לתקן - מיקוד הנושאים לתמיכה בפיילוטם של טכנולוגיות סביבה

לעזרה בהגשת בקשות ומידע נוסף ניתן לפנות ל:

ר"ח גלינה גיירסקי 050-8943334 galina@mbtcpa.co.il
ר"ח (משפטן) אייל לבנת: 052-3632125, eyal@mbtcpa.co.il

נספח - מיקוד הנושאים לתמיכה בפיילוטים של טכנולוגיות סביבה

(1) שינויי אקלים

הפחתת פליטות גזי חממה (מיטיגציה):

- התייעלות אנרגטית.
- אנרגיה מתחדשת.
- אגירה.
- כולל טכנולוגיות לניטור ובקרה.

הסתגלות לשינויי אקלים (אדפטציה):

- ניהול משאבי מים.
- אורח חיים בתנאי מידבור.
- תכנון אורבני מדברי.
- הצללה במרחב העירוני.
- היערכות לאירועי מזג אוויר קיצוני והתמודדות עם אירועים אלו.
- מערכות התרעה חכמות לשלטון המקומי.
- כולל טכנולוגיות לניטור ובקרה.

(2) זיהום אוויר מתעשייה

הפחתה במקור (להבדיל מטיפולי "קצה צינור") של פליטות מזהמים וגזי חממה לאוויר.

מפגעי ריח מתעשייה:

- זיהוי מרחבי של מקור הריח.
- שיוך הריח למקור מסוים.
- פתרונות לטיפול בפליטות ריח.

ניטור סביבתי - איסוף מידע אמין ומדויק, בזמן אמת, לגבי:

- נוכחות מזהמי אוויר במרחב וריכוזם.
- שיוך מזהמי אוויר שאותרו במרחב למקור מסוים.

(3) זיהום אוויר מתחבורה

חישה מרחוק של רכב מזהם - מדידת פליטות מרכב תוך כדי נסיעה:

- ברמת דיוק שתאפשר לאתר תקלות ברכב ולבצע אכיפה באזורי אוויר נקי.
- בדיקות זיהום אוויר תקופתיות (בטסט השנתי) מרכבי דיזל באמצעות מדידות של מספר חלקיקים, לצורך בדיקת תקינות מסנן החלקיקים.

תמיכה בצמצום שימוש ברכב:

- אפליקציות רכב שיתופי car pool.
- פיתוח תחבורה ציבורית.
- אחר.

(4) חומרים מסוכנים

מניעת אירועי חומרים מסוכנים והפחתת עוצמתם:

- זיהוי מוקדם של כשל בצידוד.
- הכלת מזהמים הנפלטים באירוע ומניעת פיזורם.
- גלאים הנותנים אתראה מוקדם ככל הניתן על שחרור מזהמים בתחילתו של אירוע - אמינים ובזמן אמת.

מודלים ממוחשבים להערכות סיכונים:

מותאמים ל: חומר; שונות בתנאי השטח; שינויים במטאורולוגיה.

5) פסולת מסוכנת ופסולת מיוחדת

העלאת אחוזי השבה ומיחזור:

- פתרונות טיפול המביאים לעליה בהיררכיית הטיפול בפסולת מסוכנת למול מצב קיים, מסילוק להשבה או מיחזור.
- פתרונות טיפול כלכליים לזרמים קטנים, עידוד יכולות טיפול מקומי (רלבנטי למדיניות קטנות במטרה לצמצם שינוע של פסולת למרחקים).

פתרונות טיפול ב"מעלה ההיררכיה" לזרמי פסולת "מאתגרים":

- פחם פעיל.
- סוללות ליתיום.
- מתכות בפסולת אלקטרונית, סוללות, פסולת תעשייתית מסוכנת אחרת.
- בוצות, פוספוגבס.
- חומצות, בסיסים, שפכי תעשייה המוגדרים כפסולת מסוכנת.

צמצום והפחתה במקור:

- שינויים בתהליכי ייצור המביאים להקטנת ייצור פסולת מסוכנת.
- הפיכת הפסולת למשאב.

6) פסולת, כלכלה מעגלית והתייעלות במשאבים

הפחתה במקור:

פיתוח מוצרים שיעזרו לתושבים להפחית במקור (בהיבט של שימוש במוצרים, לא ייצורם).

מערכות מידע:

- מערכות ממוחשבות לאיסוף וניהול מידע על פסולות.
- טכנולוגיות למעקב אחר שינוע הפסולת.
- ניטור מתקדם של פליטת מזהמים מאתרי טיפול בפסולת.

מיחזור:

- מיון מתקדם לניצול יעיל יותר של חומרי גלם למיחזור.
- טכנולוגיות מיחזור ידידותיות יותר לסביבה (הפחתת פליטות ומזהמים).
- פיתוח מוצרים מחומרים ממוחזרים.
- פיתוח פתרונות מיחזור לזרמים אופייניים בישראל: חיתולים, פסולת אורגנית.

פלסטיק:

- פיתוח חומרי פלסטיק חדשניים ובני קיימא.
- עיצוב מוצרי פלסטיק ברי קיימא (שאינם מזהמים את הסביבה בתום מחזור החיים שלהם (Eco-Design).

- פיתוח מוצרים חדשים מפלסטיק ממוחזר (חומר גלם שניוני).
- טכנולוגיות מיחזור סביבתיות יותר.

השבת אנרגיה מפסולת:

- פתרונות לשימוש בתוצרי לוואי כגון אפר ומתכות.
- פתרונות עם נצילות אנרגטית גבוהה.
- פיתוח טכנולוגיות השבה ידידותיות לסביבה.

מיחזור פסולת בנייה:

- אמצעים טכנולוגיים לאיסוף ושינוע פסולת בנייה.
- עיצוב מוצרי בניה ברי קיימא (שאינם מזהמים את הסביבה בתום מחזור החיים שלהם) (Eco-Design).
- פתרונות לשימוש חוזר ושימוש בחומרים ממוחזרים.
- התאמת ייצור RDF (Refuse Derived Fuel) מפסולת בניה לתעשייה בישראל.

(7) שפכי תעשייה:

- טיפול בשפכים שאינם פריקים ביולוגית, כגון הורמונים, תרופות, ממסים וחומרי הדברה.
- טיפול במזהמים אנאורגניים, כגון מתכות כבדות ומלחים.
- השבת שפכים לשימוש תעשייתי.
- חלופות לבריכות אידוי.
- טיפול במלח/ בבוצות מלוחות (אורגניות ואנאורגניות).
- בדיקות תקינות ואיתור דליפות בצנרת שפכי תעשייה.

(8) קרקעות מזהמות:

- טכנולוגיה לטיפול בקרקע באתר המזוהם במקום העברה להטמנה, (מעבר לקיים - טיפולים תרמיים, ביולוגיים ושטיפה).
- טכנולוגיה לטיפול בקרקע מזהמת בחומרים אנאורגניים: חומרי נפץ ומתכות.
- אמצעי איתור וניטור, כגון חישה מרחוק, לאיתור מוקדי זיהום בקרקע.

(9) דלקים:

- טכנולוגיות לשיפור ההגנה על קרקע ומים בתשתיות קיימות, דוגמת הכנסת שכבת הגנה נוספת לצנרת.
- טכנולוגיות למניעת קורוזיה פנימית במכלי דלק תת קרקעיים.
- טכנולוגיות מניעה ומעקב אחר ההשפעה של זרמים תועים.
- טכנולוגיות לניהול מלאי דלקים, ברמת דיוק המאפשרת איתור דליפות ממתקני אחסון וצנרת הולכה.

(10) הגנת הסביבה הימית

- פיתוח טכנולוגיות למניעת זיהום ים מתעשייה (מים מלוחים).
- פיתוח טכנולוגיות למניעת זיהום ים מניקוז עירוני זיהום מים ופסולת.
- פיתוח שיטות ניטור פסולת ימית בים ובחופים.
- פיתוח טכנולוגיות לאיתור וטיפול בזיהום ים בשמן.
- פתרונות לבניה ירוקה ופריקה למתקנים בסביבה החופית והימית.
- פיתוח כלים מבוססי מידע לווייני לניטור זיהום ים.